

Het zoeken naar beeldmerken

Andries de Man

Vendex-rekenlinialen

Nadat ik mijn artikel over de Vendex-rekenliniaal voor MIR 73 had ingeleverd, vond Simon van der Salm nog een aantal rekenlinialen die erg op de *Vendex* leken. Eén van die linialen staat afgebeeld op de website van *Tina Cordon*: een Boots Ringplan Precision Log Log. Zie figuur 1.

Boots Ringplan

Fig. 1. Boots Ringplan Precision Log Log

Op de bovenstaande rekenliniaal staat een logo, dat noch Simon, noch ik kende. Zie figuren 1 en 2.

Fig. 2. Logo op Boots Ringplan Precision Log Log

Figuur 3 toont het logo op een andere rekenliniaal in Tina's collectie. Het lijkt een variant van het logo in figuur 2.

Fig. 3. Logo op Boots Ringplan 10" Standard (Rekenliniaal op vorige pagina toegevoegd door redacteur)

Is het logo op de rekenliniaal van *Boots Ringplan* of van de producent? En wanneer werd het logo gebruikt?

Bij het zoeken op *Boots Ringplan* vind ik alleen verwijzingen naar rekenlinialen. Als *Boots* de bekende Engelse drogisterij is, waarom zou zij dan een merknaam in het leven hebben geroepen die alleen voor rekenlinialen werd gebruikt?

Net zoals de vergelijkbare *Vendex*-rekenliniaal, zijn de *Boots Ringplan*-rekenlinialen - gezien de kenmerken - waarschijnlijk in Japan gemaakt, door Hope, Jakar of Fuji.

Image search

Hoe kun je de merknaam of de merknaamhouder bij een specifiek logo achterhalen? In eerste instantie probeerde ik het met *Google Image Search*: <https://images.google.com>. Het is mogelijk om Google Image Search een plaatje aan te bieden door het te uploaden via het cameraatje in de zoekbalk, waarna Google op zoek gaat naar plaatjes die er op lijken. Met het bovenstaande plaatje van het logo van Boots Ringplan leverde dat niet veel op. Google meende dat het om een sinaasappel ging en voegde zelf het zoekwoord *orange* toe. Zelfs toen ik *orange* uit de zoekopdracht verwijderde, kwamen vooral plaatjes van sinaasappels tevoorschijn.

Een zwart-wit-versie van het logo was, volgens Google, een *circle*. Bij de plaatjes die volgens Google vergelijkbaar zijn, kwamen veel logo's voor, maar niet degene die we zoeken.

Het EUIPO (European Union Intellectual Property Office) biedt een vergelijkbare zoekfunctionaliteit in haar beeldmerkdatabase aan via <https://euipo.europa.eu/eSearch>. De zwart-wit-versie van het logo geeft 2612 *hits*, maar niet het gewenste zit daar niet bij. Het dichtst er bij komt een logo van een Zwitserse brillenmaker, *pavian design GmbH*, maar dat is geroteerd. Dit logo is geregistreerd in 2014, dus te laat voor onze rekenliniaal.

In de zoekmachine van de WIPO Global Brand database <http://www.wipo.int/reference/en/branddb/> kan ook een plaatje aangeboden worden, via de optie *filter by...image*. Dit zorgt er voor dat de resultaten gesorteerd worden op de mate van gelijkheid met het aangeboden plaatje. De benaming *filter* is dus in deze context nogal verwarrend.

Het sorteeralgoritme kan gestuurd worden door een *strategy* te kiezen; daarna kan gefilterd worden op de image types *verbal*, *nonverbal*, *combined* of *unknown*, dat wil zeggen: op het al dan niet voorkomen van tekst in het te zoeken logo.

Met invoer van de zwart-wit-versie van het logo, sorteerstrategie *shape* en image type *nonverbal*, krijgen we het logo van *pavian design GmbH* op de tweede plaats in de zoekresultaten, met op de eerste plaats een plaatje dat er niet op lijkt. De andere strategieën (met image type *nonverbal*) doen het niet beter.

Figuur 4 laat zien wat de beste *hits* waren bij de verschillende sorteerstrategieën. Omdat de database maar liefst 1.602.390 *nonverbal* logo's bevat, is een betere sortering gewenst.

Fig. 4. Links het gezochte logo.

Daarvan rechts de beste hit via de strategieën *shape*, *texture* en *composite*, en helemaal rechts de 2e hit via strategie *shape* (*pavian design*).

Grafische beschrijvingen

In online databases met logo's (trademarks) kan ook op grafische *beschrijvingen* gezocht worden. De logo's worden beschreven met één of meer codes. In de USA wordt hiervoor de *USPTO Design Code* (DC) gebruikt. In de rest van de wereld (waaronder EUIPO) de *Vienna Classification* (VC of VCL). De USPTO Design Code (DC), staat beschreven op <http://tess2.uspto.gov/tmdb/dscm/index.htm> en de Vienna Classification op <http://www.wipo.int/classifications/vienna/en/>

Code	VCL	DC
01	celestial bodies, natural phenomena, geographical maps	<i>idem</i>
02	human beings	<i>idem</i>
03	animals	<i>idem</i>
04	supernatural, fabulous, fantastic or unidentifiable beings	supernatural beings, mythological or legendary beings, fantastical beings or unidentifiable beings
05	plants	<i>idem</i>
06	landscapes	scenery
07	constructions, structures for advertisements, gates or barriers	dwellings, buildings, monuments, stadiums, fountains, structural works and building materials
08	foodstuffs	<i>idem</i>
09	textiles, clothing, sewing accessories, headwear, footwear	textiles, clothing, headwear, footwear and sewing accessories
10	tobacco, smokers' requisites, matches, travel goods, fans, toilet articles	tobacco, smokers' materials; fans; toilet articles; medical devices and apparatus including tablets, capsules or powders
11	household utensils	<i>idem</i>
12	furniture, sanitary installations	furniture and plumbing fixtures
13	lighting, wireless valves, heating, cooking or refrigerating equipment, washing machines, drying equipment	lighting, cooking, heating, cooling or refrigeration equipment
14	ironmongery, tools, ladders	hardware, tools and ladders; non-motorized agricultural implements; keys and locks
15	machinery, motors, engines	machines and parts thereof, including industrial agricultural, home and office machines; electrical equipment
16	telecommunications, sound recording or reproduction, computers, photography, cinematography, optics	telecommunications, sound recording or reproduction equipment; photography, cinematography and optics
17	horological instruments, jewelry, weights and measures	horological instruments and parts; jewelry; weights and measures
18	transport, equipment for animals	transport; equipment for animals; traffic signs
19	containers and packing, representations of miscellaneous products	baggage, containers and bottles
20	writing, drawing or painting materials, office requisites, stationery and booksellers' goods	writing, drawing or painting materials, office materials, stationery and books
21	games, toys, sporting articles, roundabouts	games, toys and sporting articles
22	musical instruments and their accessories, music accessories, bells, pictures, sculptures	musical instruments and their accessories; bells; sculptures
23	arms, ammunition, armour	<i>idem</i>
24	heraldry, coins, emblems, symbols	heraldry, flags, crowns, crosses, arrows and symbols
25	ornamental motifs, surfaces or backgrounds with ornaments	ornamental framework, surfaces or backgrounds with ornaments
26	geometrical figures and solids	<i>idem</i>
27	forms of writing, numerals	forms of writing
28	inscriptions in various characters	<i>idem</i>
29	colours	miscellaneous

Tabel 1. Vergelijking van codes via VCL (wereld) en DC (Amerikaans)

Op het eerste gezicht lijken de codes erg op elkaar: ze bestaan uit drie groepen van twee cijfers. Tabel 1 geeft een overzicht van de hoofdcategorieën, gecodeerd met de eerste groep van twee cijfers. Waar de beschrijvingen van hoofdcategorieën met dezelfde code verschillen, zorgt de toelichting er voor dat VCL en DC het toch min of meer eens zijn. Zie bijvoorbeeld bij hoofdcategorie 29 (*colours* resp. *miscellaneous*) waar de toelichting van DC aangeeft dat het om logo's gaat die alleen uit kleur bestaan.

Toch zijn er wat onduidelijkheden: hoofdcategorie 24 gaat onder andere over *symbols*, waaronder volgens de toelichting ook interpunctie valt. Maar interpunctie kan ook in hoofdcategorie 28 (*character*) worden gezien. In de toelichting op hoofdcategorie 29 wordt ook over interpunctie gesproken.

Het logo dat we zoeken lijkt het best in hoofdcategorie 26 te passen. Daarna wordt het ingewikkeld: VCL en DC onderscheiden verschillende subcategorieën; soms hebben subcategorieën die op elkaar lijken verschillende codes. Enkele 26-codes staan in tabel 2.

code	VCL	DC
26.01.01	Circles	Circles as carriers or as single line borders
26.01.02	Ellipses	Circles, plain single line; Plain single line circles
26.01.04	Two circles, two ellipses, one inside the other	Circles with two breaks or divided in the middle
26.01.05	More than two circles or ellipses, inside one another, spirals	Circles made of broken or dotted lines
26.01.06	Several circles or ellipses, juxtaposed, tangential or intersecting	Semi-circles
26.01.07	Circles containing one or more ellipses	Circles with a decorative border, including scalloped, ruffled and zig-zag edges
26.01.20	Circles or ellipses containing inscriptions arranged along the radius or diameter	Circles within a circle
26.01.21	Circles or ellipses containing inscriptions arranged in circular or elliptical form	Circles that are totally or partially shaded.

Tabel 2. Enkele subcategorieën van hoofdcategorie 26

26.01.05 of **26.01.06** (voor VCL) en **26.01.20** (voor DC) lijken het beste het door ons gezochte logo te beschrijven. In de DC-handleiding wordt voor 26.01.20 zelfs een voorbeeld gegeven dat erg lijkt op het gezochte logo, echter geroteerd. Zie het meest rechter logo in figuur 5.

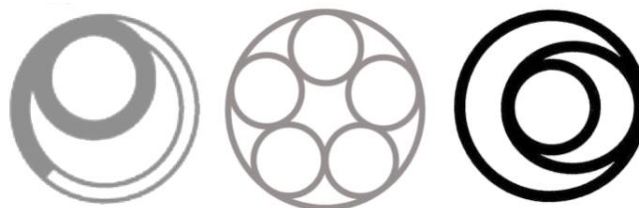

Fig. 5. Voorbeelden voor DC-code 26.01.20 (http://tess2.uspto.gov/tmdb/dscm/dsc_26.htm#260120)

De DC-code kan gebruikt worden in de USPTO trademarkzoekmachine *TESS* <http://tmsearch.uspto.gov/> via het *Structured Form* of *Free Form*. De zoekopdracht luidt dan **260120[DC]**. De TESS Free Form zoekexpressies worden *schuin vetgedrukt* weergegeven. In een online-versie van dit artikel staan links naar de zoekresultaten. Let op dat de puntjes tussen de cijfers worden weggelaten. Het resultaat bestaat uit zo'n 13527 hits.

Een verfijning van de zoekopdracht zou kunnen zijn: **260120[DC] NOT 260121[DC] NOT 27.03.01[DC]**. Hiermee worden gevulde cirkels en cirkels die deel uitmaken van letters uitgesloten. Deze opdracht levert 4395 hits. En die heb ik allemaal via de *Image List* knop bekeken...

In de zoekresultaten vinden we het rechter logo in figuur 5 als trademark voor *Ventracor Ltd*, Australië, overgenomen door *Thoratec Corporation* in Californië, een producent van medische apparaten. Het logo is gebruikt van 2007 t/m 2013 (register nummer 3205041, zoekopdracht **3205041[RN]**) Dit is te laat voor onze rekenliniaal van Boot Ringplan.

In de zoekresultaten zit tevens het logo van *pavian design GmbH* dat we eerder al zagen. We vinden ook een trademark voor de *Ellen MacArthur Foundation* (**4545619[RN]**) dat vanaf 2014 geldig is en nog dichterbij in de buurt komt van het gezochte logo. De *Ellen MacArthur Foundation* is een non-profit instelling die de *circulaire economie* wil stimuleren. Zie figuur 6.

Fig. 6: Logo van de Ellen MacArthur Foundation

Het door ons gezochte logo zit dus niet tussen de 4395 zoekresultaten.

In de WIPO Global Brand database kan ook op beeldbeschrijving gezocht worden. Deze database bevat onder andere de USPTO trademark database. Daarom moet bij het zoeken op *Image Class* (beeldkenmerken) een prefix **US** (voor DC) of **VC** (voor VCL) aan de code worden meegegeven, bijvoorbeeld **VC.26.01.05**. Het komt er op neer dat de meeste zoekopdrachten twee keer uitgevoerd moet worden: één keer voor VCL en één keer voor DC.

De Nice-classificatie

Naast de beeldkenmerken zijn ook de *producten of diensten* waarvoor een logo bedoeld is in een classificatie gevangen: de Nice International Classification of Goods and Services (<http://www.wipo.int/classifications/nice>). Rekenlinialen hebben de Nice klasse 090102, rekenschijven hebben een andere klasse: 090101. Vóór 1973 hadden de Verenigde Staten een eigen productenclassificatie.

Helaas kan in de WIPO Global Brand database alleen op Nice-hoofdcategorieën gezocht worden. Voor rekenlinialen is dat 09, waaronder allerlei meet-, reken- en optische instrumenten vallen, en zelfs brandblussers.

Als men het logo van Boots Ringplan voor kantoorbenodigdheden gebruikte, zou Nice-categorie 16 geschikt zijn. We kunnen de WIPO Global Brand zoekopdracht, die eerder 1,6 miljoen hits opleverde, nu verder beperken: [Zwart-wit plaatje van logo met Strategy = Shape en Image Type = Nonverbal én Image Class VC.26.01.05 én Nice 09](#) levert 2073 hits. Omdat de sortering niet goed werkt, heb ik alle hits bekeken. Ik kwam weer *Thoratec Corporation* tegen. En omdat brillen optische instrumenten zijn,

vinden we ook hier weer *pavian design GmbH*. Zelfs aan de *Ellen MacArthur Foundation* is Nice code 09 toegekend, naast nog 5 andere codes.

Omdat de beschrijvingen van VC.26.01.05 en VC.26.01.06 nogal op elkaar lijken, heb ik ook nog even: [Zwart-wit plaatje van logo met Strategy = Shape en Image Type = Nonverbal én Image Class VC.26.01.06 én Nice 09](#) geprobeerd. Dit leverde 2599 hits, maar nog steeds niet wat we zoeken.

Voor de USA kunnen we in WIPO de zoekopdracht: [Zwart-wit plaatje van logo met Strategy = Composite en Image Type = Nonverbal én Image Class VC.26.01.06 én Nice 09](#). Dit levert 462 hits, dus minder dan de complexe zoekopdracht in TESS, waarin we geen plaatje en geen Nice-code gebruikten. De *usual suspects* worden weer gevonden, maar niet het gezochte logo van Boots Ringplan. Misschien moet Nice 09 toch niet toegepast worden op het gezochte logo. Nice 16 (kantoorbenodigdheden) gaf iets minder hits, en weer niet het door ons gezochte logo.

Hoe globaal is de WIPO Global Brand Database?

De WIPO Global Brand database bevat gegevens van zeer veel landen en regio's, maar veel landen bieden (ook) nog een eigen online merkendatabase aan. Omdat we niets in de overkoepelende databases gevonden hebben, zouden we in nationale databases kunnen kijken.

Het Trademark Register van het UK Intellectual Property Office staat op <https://www.ipo.gov.uk/tmtext>. Hierin kan ook op VCL- en Nice-codes worden gezocht, met één uitzondering: alle codes in de VCL-hoofdcategorie 26 zijn uitgesloten, omdat die te veel hits zou opleveren (<https://www.ipo.gov.uk/tm/t-find/t-find-text/t-find-text-imagehelp.htm>). Dit maakt het UK Intellectual Property Office register nutteloos voor onze zoektocht. Voor de zekerheid heb ik nog even op *Boots* en *Ringplan* gezocht. Onder de vele Boots-logo's zit niet het door ons gezochte logo. Zoeken op *Ringplan* levert niets op.

Het Japan Platform For Patent Information staat het zoeken op VCL-codes uit categorie 26 wel toe. https://www3.j-platpat.inpit.go.jp/TF/input_e.html, maar een zoektocht op VCL 26.01.05 en Nice 9 levert te veel hits op, en moet verfijnd worden voor er iets getoond wordt. De enige verfijning bestaat uit het zoeken op een exacte datum. Dat helpt dus niet.

Een alternatief zoekformulier op https://www3.j-platpat.inpit.go.jp/ET/input_e.html kent wel meer verfijningen, maar kan niet op VCL-codes zoeken. Het kent wel de Nice Class en iets wat er op lijkt: de *Similar Group Code*. Voor rekenlinialen is de Similar Group Code 25B01. Deze code maakt het mogelijk rekenlinialen van andere Nice 9 categorieën, bijvoorbeeld de brandblussers, te onderscheiden. Verder worden hier de eerste 1000 hits getoond, zelfs als je teveel hits hebt.

Het Merkenregister van het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BBIE, in de WIPO database gerepresenteerd als BX) is te doorzoeken via <https://register.boip.int/bmbonline/search/advanced/show.do>. De BBIE kapt het aantal hits af op 1000, maar laat in ieder geval iets zien. Omdat op datum gesorteerd kan worden, kunnen we oude logo's zien zonder de zoekopdracht te verfijnen.

Het merkenregister van het Deutsches Patent- und Markenamt is te doorzoeken via <https://register.dpma.de/DPMAREgister/marke/einsteiger>. De Nice-codes heten hier *Klassen Nizza* en VC-codes *Bildklassen (Wien)*. Met VC-code 26.01.05 en Nice 09 verschijnen nu 2750 hits.

Naast de WIPO Global Brand Database bestaat TMview <https://www.tmdn.org/tmview> van het European Trade Mark and Design Network. Deze overkoepelende database bevat merkgegevens uit 27 EU-lidstaten (op het moment van schrijven ook nog de UK) en data uit de EUIPO- en WIPO- databases. TMview claimt zo'n 36 miljoen merken te bevatten; WIPO Global Brand Database zo'n 26 miljoen.

WIPO en TMview bieden de mogelijkheid om een zoekopdracht in de ene database te vertalen naar een zoekopdracht in de andere, maar TMview kan niet een aangeboden plaatje vergelijken met de plaatjes in de database. Ook is TMview wat strenger in de toegestane zoekopdrachten: zoeken op *alleen* een VCL is niet mogelijk in TMview.

Bereik van de databases

De besproken databases geven niet duidelijk aan hoever ze teruggaan in de tijd en hoe volledig oude logo's zijn beschreven. Zie tabel 3.

Land	Database	jaartal oudste gevonden logo
wereld	WIPO Global Brand	1877 (sterk afhankelijk van het oorspronkelijke land)
wereld	TMview	1859 (sterk afhankelijk van het oorspronkelijke land)
USA	TESS	1884
EU	EUIPO	1947
UK	UK IPO	1876
Duitsland	DPMA	1875

Tabel 3. Oudste logo's

Rekenlinialen in logo's

Rekenlinialen kunnen ook deel uitmaken van een logo, en opnieuw verschillen VCL en DC aanzienlijk, zoals tabel 4 laat zien.

Code	VCL	DC
17.05.03	Slide rules, calculating disks and cylinders	<i>bestaat niet, de hoofdcategorie 17.05 gaat over balansen...</i>
17.05.04	Abacuses	
17.07.02	<i>bestaat niet</i>	Slide rules, abacuses and the like

Tabel 4. Vergelijking van categorieën rekenlinialen in twee databases

TESS vindt 98 logo's met 17.07.02 *slide rules, abacuses or the like*, waarvan de meerderheid een abacus heeft. Ook passers en ander tekengerei vallen onder deze categorie. Een paar voorbeelden van een logo met een rekenliniaal ziet u hieronder. De meeste dateren uit de jaren zestig.

Fig. 7. University of Missouri (4015655[RN])

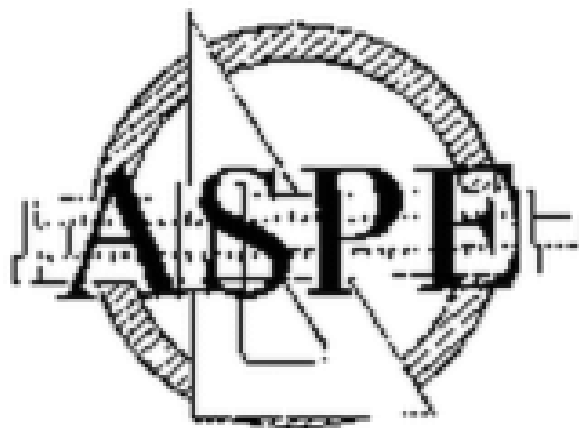

Fig. 8. American Society of Plumbing Engineers (1085124[RN])

Fig. 9. American Association of Cost Engineers (0949352[RN])

Fig. 10. Sverdrup & Parcel and Associates (0813645[RN])

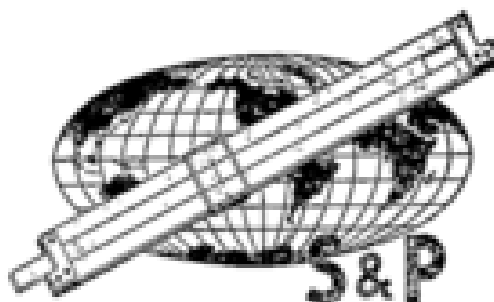

Fig. 11. Electronic Research Associates, Inc. (0802592[RN])

In de WIPO Global Brand database zitten 133 logo's met VC.17.05.03 *Slide rules, calculating disks and cylinders* (daar vallen de Amerikaanse beeldmerken dus niet onder), maar daarbij is nauwelijks sprake van echte rekenlinialen. Er wordt soms zelfs alleen een abacus getoond, terwijl de speciale VCL-code voor abacus (17.05.04) niet aan het logo is toegekend. Het klasseren van de logo's blijft mensenwerk.

Het bestaan van overkoepelende beeldmerkdata bases WIPO Global Brand en TMview heeft nog niet geleid tot een *one-stop-shop* voor het zoeken naar beeldmerken. Dit wordt mede veroorzaakt door het naast elkaar bestaan van twee beeldclassificatiesystemen (DC en VCL) en door interpretatieverschillen tussen de nationale en regionale beeldmerkregistratie-organisaties. Vooral bij het zoeken naar historische beeldmerken zal dit problemen opleveren. Zoekacties kunnen het beste gestart worden in WIPO Global Brand of TMview, en daarna desgewenst bij nationale of regionale beeldmerkregistratie-organisaties voortgezet worden.

Logo van Boots Ringplan?

Enfin, naar informatie over het logo van Boots Ringplan, zoals in figuur 12, zal verder nog gezocht moeten worden.

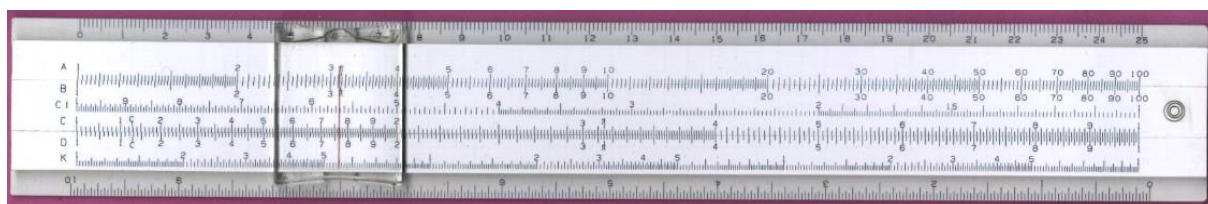

Fig. 12. Boots Ringplan Mannheim-rekenliniaal